

OmaStadi Hankepohja

Nurmikot kukkakedoiksi ja kaupunkiviljelmiksi - apua ilmastolle, pölyttäjille ja Itämerelle

1. PERUSTIEDOT

Kaupunginosa (ja osoite): Koko Helsinki

Projektipäällikkö: Tuuli Ylikotila

Toteuttajataho: urakoitsijat, Rya/Ylläpito, osallistujahenkilöt ja tahot

Osallistajat (suunnitelman tekijä/toteutukseen osallistuvat yhteisöt jne.):

Eija Leinonen, Suvi Laukkanen, Pieta Jarva, Dodo ry, Baltic Sea Action Group (hiiliviljelyasiantuntijuus), Helsieni, Gifts from metsä, mahdollisesti koululaiset, yhdistykset

Yleiskuvaus, toimenpiteet ja tarkoitus (OmaStadi -suunnitelman tiivistelmä):

Korvataan vähällä käytöllä olevia nurmikoita kukkakedoilla sekä istutetaan soveltuvin paikoin hedelmäpuita, marjapensaita ja sieniviljelmiä, käyttäen hiiltä sitovaa viljelytapaa. Tarjotaan paikallisille mahdollisuus kaupunkiviljelyyn ja yhteisölliseen toimintaan.

Muodostetaan uusia hiilinieluja, tuetaan luonnon monimuotoisuutta, lisätään ihmisille luontokokemuksia ja -elämyksiä sekä terveyshyötyjä. Toiminta tukee lajien monimuotoisuutta ja auttaa erityisesti pölyttäjähönteisiä. Nurmikoiden muuttaminen kukkakedoiksi vähentää hoitokertojen määrää ja säästää kustannuksia (ei lannoite-, kalkitus-, kasvinsuojelu- ja tuholaistorjunta tarvetta, ei kastelutarvetta). Nurmikoiden muuttaminen niityiksi puistojen ranta-alueilla vähentää kanadan- ja valkuposkianhien viihtymistä puistoalueilla. Kaupunkilaisille: vanhuksille, lapsille, nuorille tarjotaan mahdollisuus osallistua yhteisölliseen viljely- ja luontotoimintaan ja syötävien kasvien viljelyyn. Hiiliviljely maaperä sitoo hiiltä, parantaa maaperän rakennetta ja vedenpidätyskykyä sekä pidättää ravinteita.

Hankkeen luonne (ympyröi):

Kevyt _____ **Keskisuuri** _____ Vaativa

OmaStadi kustannusarvio: 100 000 €. Kustannusarvio sisältää asiantuntijan palkkaamisen vuodeksi.

Investointikulut: Investointikuluja tulee suunnitelmien teettämisestä (mahdollinen konsulttityö ?), kohteiden maaperän selvittämisestä, viherrakennustyöstä 1-2 kohteessa, istutus- ja kylvömaterialin sekä kasvualustojen, biohiilen (Carbofex), maanparannusaineiden, sieniympörien ja kasvatuslaatikoiden hankkimisesta. Toteutustöiden kustannukset (urakoitsija).

Käyttötalousmenot: Käyttötalousmenoja tulee nurmikkokohteiden hoitoluokkamuutoksen myötä niittokustannuksista, niittojätteen poiskuljettamisesta, mahdollisten infotaulujen suunnittelusta sekä toteutuksesta.

Rekrytointitarve: Suunnitelmassa olevan ”projektityöntekijän” hankkiminen ja työtehtävistä sopiminen, osuus kokonaisrahoituksesta sovittava erikseen. Hankkeeseen liittyy viestintää mm. infotaulujen sisällön tuottamista ja taittoa sekä mahdollisesti tietoa nettisivustoille. Kaupunkiviljelyyn liittyen Viljellään yhdessä- oppaan päivitystyö yhdessä hankkeen yhteistyökumppaneiden kanssa (?). Näihin tehtäviin mahdollisesti osa hankkeen kustannuksista ja teki- jöille palkkio.

3. SUUNNITELMAN TARKENNUKSET (kaupunkitilan elementit)

Pintamateriaalit: Niittyjen kasvualustat rakennettavassa kohteessa (kohteissa)

Rakenteet:

Kasvillisuus: Niitykasvien siemenet, mahdolliset hedelmäpuut, marjapensaat

Varusteet ja kalusteet: Mahdolliset infotaulut, niittyalueiden rajaaminen maastoon (?) kevyillä köysiäidoilla, kaupunkiviljelylaatikot, taimien suojat

4. SUUNNITTELUPERUSTEET (kaupungin asiantuntija täyttää)

YLLÄPITOVASTUU: Sovitaan myöhemmin, kun kohteet on keväällä valittu
MAANKÄYTTÖ, VERKOSTOT

Kaavoitus ja maankäytön suunnittelun tavoitteet:

Ei varsinaisesti liity kaavoitukseen vaan olemassa oleviin viheralueisiin. Kaavoitustilanne tarkistetaan kohteiden valinnan yhteydessä. Mukaan ei oteta maankäytön muutosalueita, joiden tulevaisuus epävarma. Kohteiden valinnassa huomioidaan viheralueiden aiemmat suunnitelmat ja neuvotellaan hoitoluokkamuutoksista Kamun aluesuunnittelijoiden ja Ryan ylläpitäjien kanssa. Kohteiden valinnassa voidaan myös tarkastella parhaillaan suunnittelussa olevia puisto- ja katukohteita, mikäli ne ovat hankkeen kannalta sopivassa vaiheessa.

Kohteen arvot, suojelu ja merkittävyys sekä arvojen ja suojelun status:

Etsitään hankkeeseen kohteita, jotka mahdollisesti lähellä kaupungin muita niittukohteita – niittyverkostoa täydentäviä alueita.

Hankkeen suhde liikennejärjestelmään:

Joku kohde voi sijaita katualueen suojavyöhykkeellä (tienpiennarniitty). Näissä huomioitava mm. liikenneturvallisuus. Kaupunkiviljely vaatii alueelta hyvää saavutettavuutta.

Hankkeen suhde yleisten alueiden palvelu- ja viher- ja virkistysverkostoihin:

Muutetut nurmikot ovat osa kaupungin viher- ja virkistysverkostoa. Kaupunkiviljely sijoitetaan myös yleisille alueille, joille kaikilla on vapaa pääsy.

Tekniset verkostot ja järjestelmät/kaupunkitekniikka:

Kaupunkiviljely edellyttää, että lähellä on oltava mahdollisuus saada kasteluvettä viljelyyn. Viljely tarvitsee lisäksi tilan, jossa viljely turvallista (esim. ei lähellä liikennettä).

Pohjarakenteet ja massat:

Hankkeessa pyritään tekemään ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Raskaita maamassojen siirtoja vältetään ja pyritään hyödyntämään olemassa olevaa kasvualustaa ja täydentämään sitä tarvittaessa.

Hulevesien hallinta ja tasaus: Huomioidaan kohteiden vallinnassa.

Esteettömyys: Yritetään huomioida erityisesti kaupunkiviljelyä edistävien kohteiden valinnassa.

Lisätietoja: Kaupungin julkaisu: Viljellään yhdessä. Julkaisun päivitys osana hanketta? Hankkeen yhteishenkilöistä kaksi mukana DODO ry:n toiminnassa. Dodo ja rakennusvirasto tehneet tämän julkaisun kaupunkiviljelystä 2014 yhteistyössä.

5. TOTEUTUSAIKATAULU VUOROVAIKUTUS JA YHTEISKEHITTÄMINEN

Startti-Raksa

Välitsekki

Juhlat!

Valmis!

Helsinki